

Комисији за доделу Награде НК ИСОМ Србије

Предмет: препорука за Награду
у категорији Пројекат године

Препорука пројекта

Краљевска уметност Велимира Бате Жугића

Пројекат који на први поглед има претенциозан или интригантан наслов *Краљевска уметност Велимира Бате Жугића* је вишеслојна прича о организацији која вековима слови као тајно или завереничко братство. На другој страни неки чланови братства су националне вође, па и краљеви, аристократе, индустријалци, професори универзитета, једном речју угледни људи. Чланови братства своје ритуале, вештине и делатност сматрају уметношћу, а ниво националног и интернационалног напредка и просветног уздицања који желе да досегну својим активностима је „краљевски“. Обавијено велом тајни али и присутно у јавном простору братство масона делује „неухватљиво“. Зато је легат Велимира Бате Жугића „прозор“ кроз који можемо да завиримо у, широј јавности, мало познати свет.

Легат је разврстан према темама на одликовања, дипломе и захвалнице, регалије, поклоне, архивску грађу, библиографију легатора, страну и домаћу масонску литературу, часописе, фотографије, голф, личне и породичне предмете и уметност. До сада је у легат приспело око 1500 предмета, по чему је Градски музеј једини у Србији који поседује грађу везану за делатност савременог Слободног зидарства. Легатор је још увек активан и легат се континуирано допуњава. Уговором о легату Градски музеј Сомбор је прихватио обавезу да преузете предмете представи широј јавности кроз тематску поставку, на којој би се посетиоци упознали са симболиком Слободног зидарства, активностима у којима је легатор учествовао, регалијама, признањима које је добио, библиографским радовима на тему масонерије, поклонима из целог света и остало. Значајно је истаћи да је Регуларна Велика Ложа Србије одала признање Велимиру Бати Жугићу наградом „Хирам“ за животно дело као трећем добитнику у историји српског Слободног зидарства. Музеолошки је обрађен већи део легата, а посао на дигитализацији грађе је настављен и у 2024. години. Кустос збирке је прогласила грађу за културна добра Решењима бр. 432, 444, 611, 612, 613, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753 и 754 у 2023. години, чиме је утврђен значај предмета за културно наслеђе Р. Србије.

Пројекат *Краљевска уметност Велимира Бате Жугића* је прича о личном усавршавању појединца с циљем да својим вредностима допринесе развоју друштва и његовом бољитку, а својим примером покаже да се друштво мења кроз ширење знања, вештина и добротинства. Свет Слободних зидара приказан је кроз призму једног човека, Сомборца који је своја достигнућа на том плану завештао родном граду. Својим легатом, Велимир Бата Жугић је учинио преседан у свету масонерије и поклонио предмета који најбоље говоре о свету који нам је недовољно познат. Пројекат који предлажем за кандидата мења наш однос према непознатом и приближава нас схватању лика и дела једног српског Слободног зидара.

Градски музеј Сомбор је легатом добио збирку невероватне разноликости и квалитета и као једини у Србији има привилегију да наведеном изложбом представи овај богати фонд. Уз све наведено треба имати у виду ексклузивност једне овакве теме која је сигурно изазвала пажњу и изложба „Краљевска уметност Велимира Бате Жугића“ је превазишла сомборске оквири и привукла је многобројну публику и позиве на гостовања у сродним институцијама широм Србије. Зато пројекат који је реализован од 27. октобра до 1. децембра 2024. године заслужује све похвале и препоруку за награду у категорији Пројекат године.

Београд,
21. март Београд

V. KRISTIC'

Веселинка Кастратовић Ристић
музејски саветник